

Bohoslužby v Zábřehu 28.listopadu 2021

Lk 21,25-28.34-36

Milé sestry, milí bratři, možná znáte Cimrmanovu hru Afrika, ve které se na úvod autor podivuje skutečnosti, že takové zvíře jako pštros už dávno nevyhynulo. Vždyť tvor, který tváří v tvář nebezpečí strká hlavu do písku v domněnání, že není vidět, je celkem pozoruhodný. Popravdě, ono je s těmi pštrosy trochu jinak, avšak tento obraz se celkem zažil a všichni mu dobře rozumíme. Častěji než pštrosy totiž popisuje spíše nás.

Pán Ježíš své učedníky o pštrosech neučil, nejspíš ani neznal toto přirovnání. Ovšem na situace, kdy by se na tom mohli ocitnout podobně, upozorňoval. Týká se to i dnešního textu, který ukazuje k jeho příchodu. Bude mu předcházet spousta zvláštních událostí, znamení, náznaků. Vypadají hrůzostrašně, úplně člověku vyrazí dech. Jistě se najdou příklady k různým jevům a událostem současným i budoucím. Znamení na nebeských tělesech se dají přirovnat k úkazům, kdy naše planeta může být ohrožena čímkoliv, co létá vesmírem a jednou neproletí dostatečně daleko. Stejně tak se dá krásně ukázat na útěk před mořem, vždyť to přeci již do značné míry prožíváme. Hladina moří jde nahoru a my moc nevíme, co s tím. Respektive víme, že v blízké době s tím nic moc neučiníme. Strach z toho, co přichází na celý svět se také dá celkem hezky aktualizovat, stačí vyslovit název jednoho zákeřného viru. Opravdu, hodně se to nabízí, abychom si řekli, že čas už nastal a smíme být přímými svědky poslední doby. Svět se řítí do katastrofy. Tím by se asi také dalo celkem rychle skončit. Konec je zde, buďme tedy v pohotovosti, čkejme a těšme se, jak budou ti hříšníci teď skučet a my, kteří jsme těmi vyvolenými se budeme moci radovat. Nářek hříšných se nám přetaví v chvalozpěv Boží spravedlnosti. Haleluja!

Text ale může mluvit i jinak. Ježíš se nepřišel mstít hříšným, přišel zvěstovat Boží lásku, položil důraz na milosrdenství. Celkem mi moc neseď, že by to byla jen dočasná póza, jednorázové léto milostivé, které by se uzavřelo a Bůh si nasadil opět tvář mstitele, tvář hříšníkobijce. Už jsem o tom jednou mluvil, že Ježíš tato slova pronáší při rozhovorech v chrámu před svou cestou na kříž. Jsou na jednu stranu reakcí na přesvědčení, že dílo, které zde lidé vybudovali, bude trvalé, obtočí na věky. A na druhou stranu jsou otevřením výhledu dopředu, jsou oznámením toho, že ani Ježíšovým příchodem se tato země nemění v ráj. Stává se místem střetu mezi zvěstí jeho milosti a čímkoliv dalším, co chce člověka zničit právě tím, že ho od této milosti oddělí. Takových událostí jsou přeci dějiny také celkem plné.

Na Ježíšových slovech víc než podobnost oznámených znamení s katastrofami stíhajícími tento svět by nás měla zaujmout zmínka, že se zachvějí nebeské mocnosti. Co jsou tyto mocnosti a co to zaviklání s nimi znamená? Nebeské mocnosti jsou obrazem toho, v co člověk doufá. V době Ježíšově se pohledy člověka upínaly k nebi, protože tam sídlili bohové, tam byli oni hybatelé silami na zemi i v lidském nitru. Tam byly ty zdroje jistoty, pokoje, tedy to, co dnes suplují zdroje spíše už hodně pod nebem. Nezapomeňme, na pozadí Ježíšových slov zaznívá zničení chrámu. Tedy událost nepředstavitelná asi tak jako současná pandemie. Když se tedy nad tím zamyslíme, zjistíme, že všechna ta znamení a otřesy ukazují k lidskému životu. Nejsou předpovědi konkrétních katastrof a událostí v dějinách světa, ale mluví o tom, co se odehrává v člověku, když musí reagovat na dění kolem sebe. Už jen situace učedníků je v tomto inspirující, neboť si také nedokázali představit, že Ježíš během pár dní skončí jako zločinec na kříži, vydá se svým katům zcela dobrovolně a bez boje. A takových šoků najdeme víc i životech dalších Ježíšových následovníků.

Člověk, i ten církevní, spoléhá na mnoho věcí, které se zdají být pevné. Roli nebeských mocností může nahradit teologie, názor na různé otázky, přesvědčení toho, jak vnímat biblické texty. Zkrátka to může být cokoli, v čem se ztrácí Bůh jako ta první a základní hodnota lidského života. Jen si vzpomeňme, jakými cestami se v nitru mnoha z nás rodilo vyznání, že Ježíš je náš Pán? Nebylo to vždy jednoduché. Tak jako u těch učedníků. Petr sice vyznal v jednu chvíli, že Ježíš je Mesiáš. Ale co to znamená, to poznal až po Ježíšově vzkříšení, když sám Ježíšova slova přehlušila kohoutí kokrhání. Znamení na slunci, měsíci, hvězdách, hukot moře, to všechno může promlouvat jako svědectví Božího jednání ve světě. Cožpak nepromluvil skrze hvězdy k mudrcům, kteří dosvědčili, že se v Ježíši narodil Mesiáš? Slunce, měsíc, hvězdy, to nejsou jen vesmírná tělesa. Pro člověka starověku jsou to také informační kanály, místa, ve kterých hledá radu, hledá nějaké nasměrování pro své další kroky. A tyto zdroje selžou, jako možná dnes selhávají naše různé kanály, kde už nevíme, čemu vlastně věřit, co je pravda a co je jen nějaký výmysl, blábol puštěný buď úmyslně nebo z neznalosti. Je tedy vidět určitý protiklad mezi situací člověka a Ježíšem. Jakoby tu zaznívala taková ta stará moudrost, že až když se vyčerpají všechny možnosti, vzpomene si člověk na Boha. Přeci to dává velice dobrý smysl. Tehdy, když člověk pozná, jak vratké je jeho spoléhání na sebe, případně na své dílo, tehdy bude moci zahlédnout Ježíše jako skutečného Pána, který má ve svých rukou moc a slávu. A když takto bude schopen Ježíše poznat, má vyhráno. Jeho vykoupení je blízko, protože mohl poznat toho, kdo je jeho vykupitelem.

Když se podíváme na Ježíšova slova, vidíme, že popisují člověka a jeho jednání tváří v tvář různým událostem a okolnostem jeho života. Zde konkrétně vidíme, že přijdou těžkosti, že budou různé problémy, kterými je třeba se zabývat. Tady jsou celkem pozoruhodná slova z druhé části dnešního textu, tedy ta slova, která mluví o bdělosti, připravenosti. Když jsem je četl, vzpomněl jsem si právě na toho pštrosa s hlavou v písku. Ignorování problému, dělat, že zde žádné nebezpečí není, to je totiž jedna z těch běžných reakcí, které člověk má.

Nestřídmost, opilství, starosti o život, to je krásná paleta toho, jak zareagovat, když vidíme, že se kolem něco děje a moc si s tím nevíme rady. Otupit mysl, odpoutat pozornost, nějakým způsobem utéct. Pak se problém zdá menší, případně zmizí. V tomto ohledu by se dalo mluvit třeba o ateismu jako opiu lidstva. Podobně jako alkohol v případě životních problémů i ateismus prostě vyřeší problém tím, že ho zamaskuje, vytvoří zdání, že není. Není-li Bůh, není se komu zodpovídat.

Možná znáte film Matrix či podobná díla. Někdy si říkám, že tváří v tvář mnoha událostem ve světě by bylo velmi zajímavé řešení uzavřít se někde do nějaké skořepiny a žít jen tak virtuálně v umělém prostoru, kde si lze jen užívat a neřešit tak žádné vážné problémy. Jenže ono to naštěstí nejde. Nejde se přesunout někam mimo a nechat vše za sebou. Problémům je třeba se postavit a hlavně je začít řešit. I když to stojí mnoho sil a člověka obrazně sráží k zemi. Je třeba na sebe vzít zodpovědnost za svůj život i svět, který nám Bůh dal. I tímto způsobem k nám promlouvá Ježíšův příchod. Zvěst Boží lásky, jeho milosrdenství není pozváním k tomu, abychom se uzavřeli do své ulity a tam si žili svůj sen ideálního světa.

Bůh nám mnoha způsoby ukazuje, že v našich životech není mnoho věcí zcela v pořádku. Posílá různá znamení, v nichž můžeme vidět, že naše jednání vede k ničení mnoha dobrých věcí, které ve světě jsou. I za takovými jevy, jako je současná krize s epidemií či ekologií, můžeme pozorovat, že skutečný problém je někde úplně jinde. Nemoci či války jsou jistě velice zlé. Ale mimo jiné ukazují i na jednání jednotlivců uprostřed těchto krizí. Nad tím se máme zamyslet a tváří v tvář různým těmto událostem se ptát, jaký je člověk, jaký jsem já sám? Co je pro mne důležité? Před takovými otázkami bychom neměli utíkat, ale naopak umět přijmout odpověď, která asi moc nepotěší. Svět se řítí do katastrofy, protože se staráme víc o sebe než o druhé, protože nad odpovědností vítězí hájení vlastních zájmů. Různými způsoby tak člověk stále touží usedat na Boží trůn a světu tak vládnout místo toho, aby s prosbou o Boží moudrost tento svět spravoval. Toto jsou ty katastrofy, o kterých Ježíš mluví a které otřásají člověkem v jeho základech.

Na počátku Adventu jsme vyzýváni k ostražitosti, k tomu abychom prosili za sílu uniknout všem těm otřesům. Jsme vyzýváni, abychom našli Ježíše jako toho, kdo je vítězem a Pánem v našem životě, kdo sedí na trůnu, po kterém pošilháváme. To je důležitý postoj. Potřebujeme tuto změnu smýšlení, ve které poznáme, že Ježíš je Pánem, který nám dává dobré rady, jak se chovat, jak jednat. Potřebujeme ho najít jako to číslo jedna v našem životě, aby tento život nebyl jen věčným utíkaním před skutečností, před světem a jeho problémy, ale aby ukazoval k tomu, že mají své východisko.

Pane Ježíši, přicházíš ve slávě a moci. V tomto tvém příchodu je naše naděje. Buď Pánem i

Neděle 28.listopadu 2021

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Úterý, 03 Leden 2023 10:58 -

našich životů, abychom v nich jen nehledali výmluvy, proč něco nejde, ale hledali u tebe posilu ke změně.

Amen.